

Interpretacja wiersza „Litania kosmiczna”

Litania kosmiczna jest wypowiedzią liryczną o największej zwięzłości. Ma formę litanii – modlitwy składającej się z szeregu inwokacji*¹. Ten gatunek nie wymaga ścisłych powiązań semantycznych między kolejnymi wezwaniami. Inwokacje nie muszą też być łańcuchem logicznych następstw. Jednowersowe pary*²: wyraz określany-epitet tworzą charakterystyczny dla takiej formy paralelizm*³.

Użyte epitety nie są w istocie atrybutami kosmosu, ale samego Boga. Jaki więc jest kosmos z Litanii kosmicznej Rumla? Został opisany jako dzieło Mocy Boga, twór materialny, przez który objawia się Niewidzialne. Co stoi u genezy tego wiersza? Wiara chrześcijanina? Pisma mistyków? Wizje starotestamentowych proroków? Pojęcia zaczerpnięte z buddyzmu i hinduizmu? Jeżeli mówimy o religijności w wierszu, to w jakimś sensie byłaby ona synkretyczna (czyli rozbieżna, przeciwna). A może uniwersalna.

Co wobec tego oznaczają słowa: „wypełń się nami” w odniesieniu nie tylko do ostatniej inwokacji, ale do treści całej Litanii? Nie chodzi tu o wypełnienie się nieskończonego kosmosu ludzkimi bytami, ale o zjednoczenie ludzkości z bogiem.

*¹ Inwokacja – rozbudowana apostrofa otwierająca utwór literacki, w której zwykle autor zwraca się do muzy, bóstwa lub duchowego patrona z prośbą o natchnienie, pomoc w tworzeniu dzieła. Przez wieki za wzorcowe uważano inwokacje otwierające Iliadę i odyseję

*²Stychomytia - W starożytnym dramacie dialog zbudowany z jednowersowych replik wypowiedzianych naprzemiennie przez bohaterów. Służy podkreśleniu silnych emocji towarzyszących rozmowie.

*³ Paralelizm (z gr. παραλληλισμός parallēlismós – „zestawienie, porównanie”, od παράλληλος parállēlos – „równoległy”) – tożsamość lub podobieństwo treściowe (znaczeniowe) bądź kompozycyjne kilku analogicznych segmentów utworu literackiego (zdań, wersów, strof, scen, wydarzeń, wątków itp.).